

Sektör Haberleri

Çelik Boru ve Profil İmalatçıları Derneği

18 Ağustos 2023

- **Türkiye’de Avrupa Çıkışlı Hurda Fiyatları Artarken, Baltık Çıkışlı Hurda Halen 370\$/Mt’da** 3-4
- **Çin’de Demir Cevheri Fiyatları Ekonomik Gelişmelerle Birlikte Yükseldi** 4-5
- **Türkiye’de Spot Yassı Mamul Fiyatları Zayıf Talebe Rağmen Yatay** 5-6
- **Türk Sıcak Rulo Sac Üreticileri Nispeten Canlı İhracat Satışları Sayesinde daha az Fiyat Baskısı Hissediyor** 6-8
- **Salzgitter: AB Çelik Koruma Önlemlerinin Uzatılması Pek Mümkün Değil** 8
- **Ticari Kredi Faizi Özel Bankalarda Yüzde 38’e Yükseldi** 9-11
- **Sürpriz Faiz İndiren Çin’in Yavaşlaması Küresel Ekonomi İçin Büyük Sıkıntı** 11-14

Türkiye’de Avrupa Çıkışlı Hurda Fiyatları Artarken, Baltık Çıkışlı Hurda Halen 370\$/Mt’da

Steelorbis

Türkiye’de Avrupa çıkışlı hurda fiyatları hafifçe yükselirken, üreticilerin deep sea hurda alımlarına devam etmesine bağlı olarak Baltık çıkışlı fiyatlar aynı kaldı. Bugün piyasada üç bağlantı duyuldu.

İzmir’de bir üreticinin Hollanda çıkışlı olarak gerçekleştirdiği bağlantıda 22.000 mt HMS I/II 80:20 kalite hurda 370\$/mt CFR, 4.000 mt bonus kalite hurda 390\$/mt CFR ve 4.000 mt değirmen hurdası 395\$/mt CFR seviyelerinden işlem gördü. Söz konusu bağlantı fiyatı önceki bağlantılara kıyasla 1,5\$/mt artmış oldu.

İskenderun merkezli bir üreticinin Baltık çıkışlı olarak gerçekleştirdiği bağlantıda da HMS I/II 80:20 kalite hurda 370\$/mt CFR ve bonus kalite hurda 390\$/mt CFR seviyelerinden işlem gördü.

Bununla birlikte Marmara’da faaliyet gösteren bir üreticiye Danimarka çıkışlı HMS I/II 90:10 kalite hurdanın 382\$/mt CFR’den satıldığına dair bir duyum alındı. SteelOrbis’in edindiği bilgilere göre, söz konusu fiyat HMS I/II 80:20 kalite hurdanın 379\$/mt CFR’da yer aldığını gösterse de bağlantı hemen sevkiyatlı olarak yapıldı. Dolayısıyla HMS I/II 80:20 kalite hurda için bu seviye kıstas alınmıyor.

Tedarikçilerin şimdilik ithal hurda fiyatlarındaki artışın süreceğine kesin gözüyle baktıkları gözleniyor. Avrupalı başlıca bir hurda satıcısı, piyasadaki hurda açığının halen belirleyici bir faktör olduğunu ve bu açığın küresel piyasada nihai mamul talebi olmayışından daha güçlü bir etki yarattığını düşünüyor. Aynı kaynak, “AB’deki resesyonla özellikle birinci kalite hurda fiyatları yükselecek. Sanayi üretiminden yeterli miktarda birinci kalite hurda çıkmıyor,” dedi. Bazı satıcılar deep sea hurda fiyatlarınının 380\$/mt CFR’a kadar çıkmasını beklerken, diğerleri zirvenin 375\$/mt CFR olabileceğini düşünüyor. Yine de piyasa oyuncuları fiyatlar zirveyi gördüğünde aşağı yönlü bir düzeltme yapıp yapılmayacağını konuşuyor. Başka bir kaynak, “Son zamanlarda kaldığımız yerden yeniden

başladık ve fiyatlar daha az düzeltme gördü. Ancak bu defa talep azaldığında aşağı yönlü bir düzeltme yapılabilir,” şeklinde konuştu. Amsterdam ve Belçika’da HMS I/II 70:30 hurda fiyatları 290€/mt DAP, HMS I/II 80:20 kalite hurda fiyatları 300€/mt DAP Belçika ve bonus kalite hurda fiyatları da 315€/mt DAP Belçika seviyelerinde yer alıyor.

Çin’de Demir Cevheri Fiyatları Ekonomik Gelişmelerle Birlikte Yükseldi

Steelorbis

Çin’de ithal demir cevheri fiyatları, haftanın geri kalanında sınırlı bir aralıkta dalgalanmasına rağmen bugün itibarıyla sert bir artış gösterdi. Hükümetin yakın bir gelecek için ekonomiyi ve talebi destekleyeceğine yönelik açıklamasıyla birlikte artan vadeli fiyatlar, demir cevheri fiyatlarının yükselmesine sebep oldu. Ancak talebin halen yeterince güçlenmemesi ve üretim kısıtlamasına giden üreticilerin çoğalacağı haberleri Çin’de fiyatların daha fazla artmasını engelleyebilir.

Bugün %62 tenörlü toz demir cevheri fiyatları dün ve geçen haftaya kıyasla 4,8\$/mt artışla 108\$/mt CFR seviyesinde kaydedildi. SteelOrbis’in edindiği bilgilere göre, Brezilya çıkışlı %65 tenörlü demir cevheri fiyatları da dün kıyasla 4,5\$/mt ve haftalık 4,15\$/mt artışla 120\$/mt CFR seviyesinde yer aldı.

Bugün Corex platformunda 252.200 mt’luk 17 bağlantı yapıldı. 100.000 mt %61,52 tenörlü ve 90.000 mt %62,7 tenörlü Newman karışık parça cevher bağlantısı %62 tenörlü cevher endeksinin 0,14\$/mt üzerinden Lianyungang limanı ve Eylül teslimatlı olmak üzere 115,85\$/mt CFR’dan gerçekleştirildi.

İthal demir cevheri fiyatları, Çinli başlıca gayrimenkul şirketi Country Garden’ın iflasın eşiğinde olduğuna dair haberler piyasa güvenini sarstığı için bahsi geçen hafta boyunca sınırlı bir aralıkta dalgalı hareket etti. Çelik üreticileri zayıf talep nedeniyle demir cevheri alımı yapmaya yanaşmadı. Sadece Hebei’de değil, Jiangsu ve diğer eyaletlerde de ham çelik üretimine sınırlama getiren üreticilerin sayısı artarken bu üreticilere yakın bir gelecekte yenilerinin eklenmesi ve bunun demir cevheri piyasasını olumsuz etkilemesi

bekleniyor. Jiangsu'daki üreticilerin kapasite kullanım oranlarını yılın ilk yarısına kıyasla %20-30 düşürmesi talep edilirken çoğu büyük üreticinin 2023 yılı için toplam üretimlerini 2022'nin altında tutmaları istendi. Bu durumun yıl sonuna kadar demir cevheri talebine baskı yapacağı düşünülüyor.

Buna rağmen Çin Merkez Bankası'nın 15 Ağustos tarihinde 204 milyar RMB (28,4 milyar \$) değerinde ters repo işlemi yapması ve bankalara 401 milyar RMB (55,8 milyar \$) değerinde orta vadeli kredi vermesi piyasa oyuncularının beklentilerini olumlu etkiledi. Analistler önümüzdeki iki hafta içinde gayrimenkul sektörü için daha fazla destek programı açıklanmasını bekliyor.

Bugün itibarıyla Dalian Emtia Borsası'nda vadeli demir cevheri fiyatları, geçtiğimiz hafta boyunca nihai mamul stoklarının düşmesi nedeniyle güne kıyasla %4,34 ve 10 Ağustos tarihine kıyasla 54 RMB/mt (7\$/mt) artışla 768,5 RMB/mt (99,8\$/mt) seviyesinde yer almaya başladı. Çin iç piyasasında demir cevheri fiyatlarının önümüzdeki hafta ya yatay seyretmesi ya da hafifçe yükselmesi bekleniyor.

Bugün itibarıyla Şanghai Vadeli İşlemler Borsası'nda vadeli inşaat demiri fiyatları güne kıyasla %0,68 ve 10 Ağustos tarihine kıyasla 55 RMB/mt (7,6\$/mt) veya %1,5 artışla 3.726 RMB/mt (517,5\$/mt) seviyesinde yer alıyor.

Türkiye'de Spot Yassı Mamul Fiyatları Zayıf Talebe Rağmen Yatay

Steelorbis

Türkiye'nin spot yassı mamul piyasasındaki tüccarlar, sıcak rulo sac segmentinde bazı üreticilerin olumlu beklentilerini ve hurda piyasasında görülen iyileşmeyi göz önünde bulundurarak fiyatlarını sabit tutmayı tercih etti. Öte yandan ülkedeki mali zorluklar ve zayıf talep piyasayı olumsuz etkilemeye devam ettiği için çoğu tüccar fiyatlarını değiştirmeden bazı tüccarlar da indirim yapmayı seçti. Ancak piyasa oyuncularının büyük bir kısmı, fiyatlara olan desteğin devam etmesine rağmen olumlu göstergelerin talebin iyileşmesini sağlamayacağını ve fiyatların eninde sonunda aşağı yönlü hareket edeceğini düşünüyor.

Kaynaklara göre yerel sıcak sac fiyatları geçtiğimiz haftalarda olduğu gibi 690-710\$/mt depo çıkışı seviyesinde yer aldı. Büyük ve orta ölçekli tüccarların teklifleri 700-710\$/mt depo çıkışı seviyesinde kaydedilirken diğer tüccarlar da 690\$/mt depo çıkışı seviyesinden teklif verdi. Birkaç tüccar ise ciddi alıcılara 10-20\$/mt indirim yaptı.

Soğuk sac segmentinde de fiyatlar değişmeden kaldı ve çoğu tüccar 790-800\$/mt depo çıkışı seviyesinden teklif verdi.

Türk Sıcak Rulo Sac Üreticileri Nispeten Canlı İhracat Satışları Sayesinde daha az Fiyat Baskısı Hissediyor

Steelorbis

Türk üreticiler Ağustos'un ilk yarısında özellikle de Avrupa ve Kuzey Afrika'ya yaptıkları satışları hızlandırdı ve piyasa oyuncularının tahminlerine göre yaklaşık 100.000-150.000 mt sıcak rulo sac satıldı. Bu gelişme, çoğunlukla Ekim sevkiyatlı teklif veren Türk üreticilerin yükünü biraz azaltsa da iç piyasadaki satışlar, süregelen ekonomik sorunlar nedeniyle sınırlı sayıda kaldı ve bazı üreticiler önceki döneme ait ihracat performanslarına, artan hurda fiyatlarına ve agresif olmayan ithal tekliflere bağlı olarak daha yüksek seviyelerden teklif verdi. Bir kaynak, "Alıcılar ya hiç kredi çekemiyor ya da çektikleri kredi yeterli gelmiyor. Nakit sorunu çok büyük. Bu yüzden üreticilere olan borçlarını ödeyemiyor ve alım tonajları düşüyor," şeklinde konuştu.

Kaynaklar, bir Türk üreticinin 36.000 mt sıcak rulo sacı Avrupa'nın kuzeyine antidamping vergisi hariç 630\$/mt CFR'dan sattığını belirtti. Bazı kaynaklar, söz konusu seviyenin bazı ekstralar dahil 610-615\$/mt FOB aralığına denk geldiğini, navlunun da 20\$/mt'a kadar çıktığını ifade etti. Diğerleri asıl fiyatın S355JR kalite sıcak rulo sac için bazı ekstralar göz önünde bulundurulduğunda 600\$/mt FOB'un çok altında yer aldığını düşünüyor. Ayrıca 20.000-25.000 mt'luk birkaç bağlantının ay başında İtalya ve İspanya'ya yaklaşık 610-615\$/mt FOB aralığından gerçekleştirildiği de öğrenildi.

Geçtiğimiz iki haftalık süre içerisinde Mısır, üç Türk üreticiden yaklaşık 40.000 mt sıcak rulo sacı çoğunlukla 620\$/mt FOB'dan satın alırken, bir bağlantının da 610\$/mt FOB'un altından gerçekleştirildiği bildirildi. SteelOrbis'in edindiği bilgilere göre, 15.000 mt'luk bir sıcak rulo sac kargosu Libya'ya geçtiğimiz hafta yaklaşık 650-665\$/mt FOB bandından satıldı.

Türk üreticiler Ekim sevkiyatlı sıcak rulo sac satışlarını tedarikçiye ve satış rotasına göre çoğunlukla 630-645\$/mt FOB aralığından gerçekleştirmeyi hedefliyor.

Çoğu yerel teklifin 660-680\$/mt fabrika çıkışı bandında yer aldığı, bazı durumlarda 700\$/mt fabrika çıkışı ve üzerine kadar çıktığı bildirildi. Büyük bir tüccar, "Alıcı olmadığı için üreticilerin hangi seviyeden teklif verdiğinin önemi yok. Altına inmek istemeyecekleri bir seviye var ve onun da 640-650\$/mt fabrika çıkışı bandı olduğunu düşünüyorum. İthal tekliflerin sayısı daha fazla ve daha agresif olsaydı kabul görebilir fiyatlar çok fazla düşecekti," şeklinde konuştu.

İthalat segmentinde Çin çıkışlı ve diğer menşeli sıcak rulo sac fiyatları arasındaki farkın çok yüksek olduğu gözleniyor. Çinli tedarikçilerin resmi teklifleri bu hafta 10-15\$/mt düşüşle yaklaşık 585-600\$/mt CFR aralığına inmiş olsa da Türkiye'de halen kabul görmüyor. Bazı tüccarların satıcılardan 580-585\$/mt CFR seviyesinden alım yapılabileceğini belirtmesine rağmen bu seviyeden Türkiye'de alıcı olmadığı görülüyor. Bir tüccar SteelOrbis'e yaptığı açıklamada, "Bu seviyeden satış yapılma şansı hiç yok. [Alıcıların] nadir fiyat fikirleri 550-555\$/mt CFR bandında," dedi.

Çin dışında Mısır çıkışlı teklifler halen 660-665\$/mt CFR seviyesinde yer alıyor ve Güney Kore 670-675\$/mt CFR bandından teklifler veriyor. Hindistan, iç piyasasının canlı seyri sebebiyle Türkiye'ye neredeyse hiç teklif vermezken, gösterge fiyatların 675\$/mt CFR olduğu tahmin ediliyor ancak bu seviye Türkiye'de kesinlikle kabul görmüyor.

Bununla birlikte Rusya çıkışlı sıcak rulo sac için yaklaşık 560-565\$/mt FOB veya 590\$/mt CFR Türkiye'ye yakın bir seviyeden teklif verildiği konuşuldu. Bu fiyat yaptırıma tabi olmayan bir ürün için dahi çok yüksek bulunuyor. Öte yandan yaptırıma tabi olmayan ancak

yine de risk teşkil eden tedarikçilerin slab tekliflerinin 510-525\$/mt CFR bandında yer aldığı ancak alıcılar tarafından kabul görmediği de bildirildi.

Salzgitter: AB Çelik Koruma Önlemlerinin Uzatılması Pek Mümkün Değil

Argus

Alman çelik üreticisi Salzgitter'in yayımladığı sonuç raporunda, AB çelik koruma önlemlerinin 2024 yazından sonraya uzatılmasının muhtemel olmadığını ve bunun sonucunda ithalat hacimlerinin artmasının muhtemel olduğunu belirttiği ifade ediliyor. Avrupa Komisyonu'nun, önlemleri Haziran 2023'ten itibaren bir yıl süreyle uzattığı kaydediliyor.

Salzgitter'in, son aylarda fiyat yumuşamasının, Çin'in diğer Asya ülkelerinden AB'ye ihracat baskısının artmasına neden olan sıkıntılı Pazar durumundan kaynaklandığını söylediği ve Mayıs ayında ithalat hacimlerinin, Ekim 2021'den bu yana en yüksek seviye olan 1 milyon tonu aştığını ifade ettiği aktarılıyor. Kalan kotaya tabi olan Asya ülkelerinin, alıcıların koruma önlemlerine maruz kalma riski olmaksızın AB'ye daha fazla tonajda ürün satamayacakları için, diğer ülkelerin sıcak haddelenmiş sac (HRC) kotalarının tükenmiş olmasının, bu ithalat baskısını bir şekilde dengeleyebileceği belirtiliyor.

Salzgitter'in, ayrıca ticaret firmalarının, yüksek finansman ve depolama maliyetleri nedeniyle stokları mümkün olduğunca düşük tutmayı tercih ettiklerini kaydettiği anlaşılıyor. Üreticinin, inşaat sektörü de dahil olmak üzere bazı son tüketicilerden gelen talebin mali yılın ilk yarısında zayıfladığını, ayrıca yüksek enflasyon, beyaz eşya ve tüketiciyle ilgili diğer sektörler de dahil olmak üzere sektörlerden gelen talebi de etkilediğini ifade ettiği bildiriliyor.

Ticari Kredi Faizi Özel Bankalarda Yüzde 38'e Yükseldi

Ekonomim

Ortalama faiz oranı, seçim öncesindeki yüzde 14 seviyesinden 31'e yükselirken özel bankalarda yüzde 38'e kadar çıktı. Faiz artışına rağmen bankalar hâlâ iştahsız. Merkez Bankası'nın politika faiz artırımı, sadeleşme ve miktarsal sıkılaştırma adımları kredi faizlerini yukarıya çıkarırken mevduat faizlerinde düşüş yaşanıyor. Özellikle ticari kredi faizlerindeki sınırdaki ilk aşamanın kaldırılmasıyla birlikte ticari kredi faizlerinde sınır yüzde 37,8'e yükseldi. Bankacılık sektörü de ticari kredi faizlerini yükseltmeye devam ediyor. Sektör kaynaklarından edinilen bilgiye göre kamu bankaları taksitli ticari kredi faizini TLREF artı 10 puana yükseltirken özel bankalarda yüzde 32-38 arasında değişiyor. TLREF faizi ise cuma kapanış itibariyle yüzde 18,2235 ile son 1 yılın en yüksek seviyesinde bulunuyor. Kamu bankalarının ticari kredi faizi de yüzde 28'i geçmiş durumda. Ancak yükselen faizler bankacılık sektörünün kredi arzı iştahının çok da artması sonucunu da doğurmadı.

Temmuz PPK'sı Sonrası 6.5 Puan Arttı

Cumhurbaşkanlığı seçimleri ikinci turu sonrasında yeni ekonomi yönetimiyle birlikte yaşanan politika değişikliği kredi faizlerini yukarı itti. Merkez Bankası ortalama verilerine göre 2 Haziran haftasında kurumsal kredi kartı ve kredili mevduat hesabı hariç ticari kredi faizi yüzde 14,23 seviyesinde bulunuyordu. Merkez Bankası Haziran ve temmuzda yaptığı 9 puanlık faiz artışlarıyla birlikte politika faizini yüzde 17,5'e yükseltti. Bu adımlar atılırken ticari kredi faizlerinde menkul kıymet tutma zorunluluğu doğuran ilk aşama kaldırıldı ve bankaların ticari kredi faizini artırmalarının önü açıldı.

4 Ağustos itibariyle ticari kredi faizi yüzde 30,8'e kadar yükseldi. Böylece 2 Haziran'dan bu yana ticari kredi faizinde artış 16.6 puan oldu. Ticari kredi faizleri iki katından fazla artış yaşadı. En hızlı artış ise temmuz ayı PPK kararından sonraki hafta yaşandı. 28 Temmuz haftasında ticari kredi faizleri yüzde 24,28 seviyesinde iken 4 Ağustos'ta 30,8'e çıkarak tam 6.5 puan birden zıpladı.

Mevduat Ve KKM Şartı Sürüyor

Bankacılık sektörü kaynakları Merkez Bankası ortalama taksitli ticari kredi verilerinin de üzerinde faizle kredi kullanımı yaptırıldığını dile getirdi. Nitekim faizde üst sınır yüzde 37,8 seviyesinde bulunuyor. Ancak bankalar bu seviyenin altında kullandırım yapıyor. Bankacılık sektörü kaynakları kamu bankalarında TLREF artı 10 puan yani yüzde 28'in üzerinde özel bankalarda ise yüzde 32-38 seviyelerinde ticari kredi faizi bulunduğunu kaydetti. Kredi faizlerindeki yükselişe rağmen bankaların ticari kredi kullanımında mevduat şartları da sürüyor. Sektör temsilcilerinin verdiği bilgiye göre kur korumalı mevduat yapması durumunda tüzel kişilerin ticari kredi kullandırmaları kolaylaşıyor. Yabancı para dönüşlü KKM vadesine kadar da bankacılık sektörü müşterilerine ticari kredi kullandırıyor. Türk Lirası karşılığı KKM de yapılması önerisi ile ticari kredi kullanımı da yaygın.

Ticari Kredi Faizi Mevduat Makası Terse Döndü

Aynı dönemde en çok tercih edilen 3 aya kadar vadeli TL mevduat faizleri ise aksi yönde hareket etti. 2 Haziran haftasında Merkez Bankası ortalama verilerine göre yüzde 37,39 seviyesinde bulunan 3 aya kadar vadeli TL mevduat faizleri 4 Ağustos itibariyle yüzde 27,77'ye indi. Yani 9.6 puanlık bir düşüş yaşandı. Bankacılık sektörü kaynaklarının verdiği bilgiye göre ise 3 aya kadar vadeli TL mevduatta yüzde 25'in altı seviyeler daha yaygın uygulanıyor. Yeni ekonomi yönetimi öncesinde ticari kredi faizi ile 3 aya kadar vadeli TL mevduat faizi arasındaki fark negatif yönde 23.16 puan iken, 4 Ağustos haftası itibariyle pozitif yönde 3.03 puana geldi. 9 haftada ticari kredi faizi ile 3 aya kadar vadeli mevduat faizi makası 26.2 puan değişmiş oldu.

Konut Kredi Faizi 17 Puan Birden Yükseldi

Merkez Bankası ortalama haftalık verileri tüketici kredi faizlerinin de yeni ekonomi yönetimiyle birlikte yükselişini hızlandırdığını ortaya koyuyor. 2 Haziran haftasında ihtiyaç kredi faizi yüzde 40,14 seviyesinde iken 4 Ağustos itibariyle yüzde 47,72'ye çıktı. Taşit kredi faizi 4 Ağustos haftasında bir önceki haftaya göre 2.5 puan gerilese de 2 Haziran haftasına göre 5.7 puan yükseldi. Taşit kredi faizleri yüzde 36,64'e geldi. En dikkat çekici artış ise

konut kredisi faizlerinde oldu. Konut kredi faizleri 2 Haziran'da yüzde 18,05 iken 4 Ağustos itibariyle yüzde 35,1'e kadar çıktı. Böylece 9 haftada konut kredi faizleri 17.05 puan birden arttı. 4 Ağustos haftasında konut kredi faizi bir önceki haftaya göre ise 1.11 puan yükseldi.

Sürpriz Faiz İndiren Çin'in Yavaşlaması Küresel Ekonomi İçin Büyük Sıkıntı

Ekonomim

Küresel ekonominin fabrikası ve birçok ülkenin en büyük ihracat pazarı Çin'e yönelik endişeler, PBOC'ye sürpriz faiz indirimi yaptırırken, petrolde 90 dolar yönünde hareketin zora girdiği belirtiliyor. Veri sonrası salı günü bakır 6 haftanın, nikel ise 1 yılın en düşük düzeyine geriledi.

Çin Merkez Bankası (PBOC) gayrimenkul sektöründe yaşanan kriz ve yavaşlayan iç tüketim nedeniyle büyümeyi destekleyen adımlarına sürpriz bir faiz indirimiyle devam etti ve beklenmedik ve iki önemli gösterge faiz oranını düşürdü. Bir yıllık vadeli kredilerin faiz oranını 15 bps düşürerek yüzde 2,5'e indirdi. Bu 2022 yılından bu yana yapılan en büyük faiz indirimi olurken, Çin haziran ayında da 10 bps faiz indirimine gitmişti. Ayrıca hükümet artık genç işsizliği verisini açıklamayacağını duyurarak, küresel yatırımcı, ekonomist ve şirketleri tedirgin etti. Dünyanın en büyük ikinci ekonomisinde genç işsizliği temmuz itibariyle yüzde 23,1'e ulaşmış durumda. Çin'in manşet işsizlik oranı ise yüzde 5,2'den yüzde 5,3'e yükseldi.

Yuan Kamu Bankalarının Dolar Satışına Rağmen Dokuz Ayın En Düşüğüne Geriledi

Yuan PBOC'nin sürpriz faiz indirim hamlesiyle dolar karşısında dokuz ayın en düşük düzeyine gerilerken, Reuters'daki bir analizde yuanın gün içinde kamu bankalarının yuanı desteklemek için dolar satışıyla kısa bir süre de olsa yukarı yönlü hareket ettiğine dikkat çekiliyor. Dolar/yuan kuru salı günü 9 ayın en yüksek seviyesi olan 7,3212 düzeyine kadar yükseldi. Dolar yuan karşısında son bir ayda yüzde 1,9, son altı ayda yüzde 6,35, son 1 yılda ise yüzde 8'in üzerinde yükselmiş durumda. 20 yılın zirvelerinden hala çok

uzaklaşmamış olan dolar endeksi ise pazartesi günü bir buçuk ayın en yüksek düzeyini gördükten sonra, salı günü yatay bir seyirle TSİ 16:52 itibariyle 102,9 düzeyinden işlem gördü. Çin'e ve küresel ekonomiye ilişkin endişelerle güvenli liman şapkasını tekrar takan dolar, uzmanlara göre kısa vadede küreseldeki zayıflıktan güç alarak yükselebilir.

"Bu Yıl Yüzde 5'lik Büyüme Hedefi Teşviksiz Tutturulamaz"

Ancak analistler 15 bps'lik faiz indiriminin anlamlı bir fark yaratmayacağı görüşünde. Ülkenin gayrimenkul sektöründe de yatırımların düşüyor olması ve büyük inşaat şirketlerinin yurtiçi tahvil ödemelerini yapamayacak duruma gelmesi, sadece Çin'i değil, küresel piyasaları da olumsuz etkiliyor. Ayrıca Çin'in resmi yüzde 5 büyüme hedefi de ilave teşvik önlemleri alınmadığı takdirde birçok ekonomiste göre bu yıl tutturulması mümkün bir hedef de değil.

Salı günü Londra merkezli banka Barclays yurtiçi konut pazarında beklenenden daha hızlı bir kötüleşme görüldüğüne dikkat çekerek Çin için 2023 büyüme tahminini yüzde 4,5'e indirdi. PETROL fiyatları da Çin'in pandemi sonrası iyileşmesinin beklenenden çok daha uzun sürebileceğine yönelik endişelerle salı günü yönünü tekrar aşağı çevirdi. Aslında dünyanın en büyük petrol ithalatçısında rafineri üretimi temmuzda önceki yıla göre yüzde 17,4 artmıştı ve bu talebin güçlü seyrettiğine işaret ediyor. Buna rağmen, Çin'in faiz hamlesi ve ekonomik verileri sonrası salı günü Brent 73 dolar cent düşüşle 85,45 dolara kadar gerilerken, WTI varil fiyatı da yüzde düşüşle 81,6 dolara kadar geriledi. Suudi Arabistan ve Rusya'nın OPEC+ kapsamında gerçekleştirdikleri kesintiler son yedi haftadır petrol fiyatlarını yukarı yönde destekliyordu. Çin'in sanayi üretimi ve perakende satış verileri ekonominin daha da yavaşladığına işaret ettikten sonra en büyük petrol brokerlerinden PVM'den John Evans şu değerlendirmeyi yapıyor: "Petrol piyasalarında düşüşün ana unsuru Çin ve 90 dolar ve üzerine bir ralli hayal edenlerin hayallerini suya düşürüyor".

Çin Verisi Sonrası Bakır 6 Haftanın, Nikel Son 1 Yılın En Düşük Seviyesinde

BAKIR en büyük tüketicisi Çin'den gelen sanayi üretimi ve yatırım verilerinin ardından altı haftanın en düşük düzeyine geriledi. Londra Metal Borsası'nda (LME) işlem gören üç ay vadeli bakır yüzde 1,3 düşüşle 29 Haziran'dan bu yana en düşük düzey olan 8.163 dolar/ton seviyesine geriledi. Bank of China International'dan emtia piyasaları strateji direktörü Amelia Xiao Fu, "Baz metaller Çin'de sanayi üretiminin yavaşlamasından ve gayrimenkul yatırımlarındaki düşüşten dolayı inatçı baskılarla karşı karşıya ve yaşanan düşüşler daha destekleyici politikalarla bir zeminde dengelenebilir" değerlendirmesi yapıyor.

ALÜMİNYUM da PBOC'nin faiz indirimine rağmen olumsuz görünümün etkisiyle bir aydan uzun bir sürenin en düşüğüne geriledi. LME üç ay vadeli alüminyum kontratının fiyatı salı günü yüzde 0,4'ün üzerinde düşüşle 7 Temmuz'dan bu yana en düşük düzey olan 2.136,5 dolar/ton seviyesine geriledi.

NİKEL de büyümeye dayalı hareket eden bir metal ve LME'de yüzde 0,5 düşüşle Temmuz 2022'den bu yana en düşük düzey olan 19.795 dolar/tona düştü.

ÇİNKO da 6 Haziran'dan bu yana en düşük düzey olan 2.305 dolar/ton seviyesine geldi.

KURŞUN yüzde 0,5 düşüşle 2.106 dolar/tona gerilerken,

KALAY dünyanın en büyük üçüncü nikel üreticisi Myanmar'ın madencilik yasağına rağmen yüksek stoklar ve zayıf talebin etkisiyle yüzde 2'ye yakın bir düşüşle 24.850 dolar/ton seviyesine geriledi.

Doğum Oranı Da %1,09'la Tarihi Dipte

Çin ekonomisinin boğuştuğu bir diğer sorun ise demografik yapısının hızla yaşlanıyor olması ve giderek daha az sayıda çalışanın daha çok sayıda emekliyi destekliyor olması. Çinli basın organı National Business Daily'de salı günü yayınlanan habere göre ülkenin doğum oranının (bir kadının yaşamı boyunca yaptığı ortalama çocuk sayısı) 2022 yılında 1,09 gibi düşük bir oranla tarihi dipte. Çocuk bakım maliyetlerinin Türkiye gibi çok yüksek olduğu Çin'de birçok kadın bir çocuk veya daha fazla çocuk sahibi olmak için genelde kariyerlerine son vererek ev hanımı oluyor. Uzun yıllar tek çocuk politikası uygulayan ve bu toplum içinde büyük sorunlara da yol açan Çin, şu anda doğum oranlarını artırmak için

finansal teşvikler sağlıyor ve çocuk bakım hizmetlerini iyileştiriyor. Pekin hızla yaşlanan nüfus konusunda endişeli ve bu yıl 60 yıl aradan sonra Çin'in nüfusunun ilk kez düşmesi ihtimalinden de kaçınmaya çalışıyor. Nüfusun kalitesini artırmak için eğitim, bilim ve teknoloji gibi alanlara odaklanacağını açıklayan hükümet, gelecekteki ekonomik büyümeyi de destekleyebilecek bir "ılımlı doğum oranı" düzeyini korumayı amaçlıyor.